

GOZDARSKA KNJIŽNICA
LJUBLJANA

FIT - 11

LEGENDA

g.e. Zaplana

QF

Gozdna združba gradna in bukve

(*Quercus-Fagetum*) ima ~~za~~ svoj areal

na položnih pobočjih in platojih na meji kolinskega in submontanskega pasu v višini od 400-600 m n.m.

Na apnencih in dolomitih so se razvila izprana rjava tla, globoka, sveža, z malo skeleta, bolj labilne strukture.

Bukev ima v drevesnem sloju stalno primes gabra, češnje in maklena. Grmovni sloj je slabo razvit. V zeliščnem sloju srečujemo: dolgolistna naglavka (*Cephalanthera ensifolia*), velecvetni šetraj (*Satureja grandiflora*), žanikelj (*Sanicula europaea*), dišeča perla (*Asperula odorata*), kopitnik (*Asarum europaeum*), gozdni šaš (*Carex silvatica*), dlakava bekica (*Luzula pilosa*) itd.

Dinamika gozdne združbe: paraklimaksna združba pogojena mezoklimatsko. Zaradi nestabilne strukture tal ter mezoklimaksne pogojenosti je ekološki kompleks gozdne združbe močno variabilen ter so pri izkoriščanju gozdnih površin v kmetijske namene (steljarjenje, košnja), oziroma pri nepravilnem gospodarjenju možne akutne degradacije. V splošnem pa poteka sekundarna sukcesija preko gozda gradna in belega gabra.

Rastšnogojitveni tip. Predgorski gozd bukve in hrasta obogaten z iglavci (glej tekstni del str. 122):

a) SP - sm 4 : z.bo (du) 2-3 : bu 3-4

b) SP - ma 5-6 : bu 4-5

AFe

a)

b)

AFe/qc

AFe/af

Gozdna združba dinarskega gozda
bukve in jelke s srobotom (A.-F.din.
clematidetosum) uspeva na blažjih

pobožjih in zaravnicah na prehodu kraškega sveta v Ljubljansko barje ter njegovih podaljškov v smeri Notranjske, na prehodu kolinskega in submontanskega pasu od 300-600 m n.m. Geološko podlago tvorijo apnenci in dolomiti na katerih so se razvila globoka izprana rjava karbonatna tla.

V drevesnem sloju prevladuje jelka nad bukvi. V rastlinsko kombinacijo vsopajo: bujno razvit grmovni sloj - srobot (*Clematis vitalba*), glog (*Crataegus monogyna et oxy.*), tintovje (*Ligustrum vulgare*), maklen (*Acer campestre*), beli gaber (*Carpinus betulus*) ter zeliščni sloj: poleg značilnih vrst *Abieti-Fagetum* din. še: razrezanolistni teloh (*Helleborus viridis*), tevje (*Hacquetia epipactis*), trobentica (*Primula vulgaris*), kopitnik (*Asarum europaeum*), dlakava košeničica (*Euzula pilosa*), dlakavi šaš (*Carex pilosa*) itd.

- a) Sekundarni gozd hrasta in belega gabra. V drevesnem sloju popolnoma prevladujeta graden in beli gaber; v grmovnem pa tvori jelka mestoma gost pomladek.
- b) Sekundarni gozd črnega gabra in kraškega jesena; največkrat zarastli travniki na dolomitu, na degradiranih tleh v toplih legah.

Dinamika gozdne združbe: zaradi svoje mezoklimatske pogoje-
nosti je zgradba gozdne združbe zelo labilna. V nižjih legah
se po golosekih razvije stadij gradna in belega gabra; na
toplejših strmejših pobožjih pa stadij črnega gabra in kraš-

kega jesena.

Rastiščnogojitveni tip: Predgorski gozd bukve in jelke na globokih tleh (glej tekstni del str. 115)

a) P - je 6 : sm 1 : bu 2,5 : hr (b.ga) 0,5

Z ozirom na trenutno stanje sestojev ločimo te variante:

- enodobna struktura: b) SP - sm 4 : du+z.bo 2 : je 2 : bu 2

- stadij gradna in belega gabra:

c) SP - je 2-6 : sm 1,5 : bu 1,5 : b.ga+hr 1,5

- stadij črnega gabra in kraškega jesena:

d) SP - je 2-4 : r.bo 4-2 : sm 1 : bu 2 : o.li 1

	a)	b)
BF	1x	2

Gozdna združba kislega bukovega gozda (Blechno-Fagetum typicum)

uspeva na pobožjih podlipske doline proti Št. Joštu na blage do zmerno nagnjenih zastiščih brez ozira na vegetacijske pasove na izrazito kislem substratu.

Matična podlaga so glinasti skriljavci in peščenjaki, na katerih so globoka slabo opodzoljena rjava silikatna tla.

V gozdovih primarne sestave drevesnih vrst v drevesnem sloju bukev popolnoma prevladuje. Primes gradna, kostanja in bora je odvisna od stopnje degradacije. Zeliščna vegetacija je borna po številu rastlinskih vrst, ki pa dosežajo ob presvetlitvah veliko pokrovnost: borovnica (*Vaccinium myrtillus*), vijugasta masnica (*Deschampsia flexuosa*), rebrenjača (*Blechnum spicant*), gozdna škržolica (*Hieracium murorum*), navadni črnillec (*Melampyrum vulgatum*). Značilna je prisotnost acidofilnih mahov: *Bazzania trilobata*, *Leucobryum glaucum*, *Polytrichum attenuatum*, *Dicranum scoparium* itd.

- a) Steljniak s smreko - pretežno v nekoliko višjih legah. V drevesnem sloju popolnoma prevladuje smreka, v zeliščnem pa orlova praprotnica (*Pteridium aquilinum*)
- b) Gradec - borovnica stadij - razvit na intenzivno steljarjenih površinah. V drevesnem sloju prevladuje hrast, v zeliščnem pa borovnica ter orlova praprotnica.

Dinamika gozdne združbe. Pri intenzivnem izkoriščanju površin v kmetijske namene poteka degradacija preko raznih stadijev (bukov-borovnica, gradec-borovnica, gradec-jesenska

resa) do sekundarnih borovih gozdov, oziroma resav.

Rastiščnogojitveni tip: Kisli bukov gozd obogaten z iglavci

a) SP - sm 5 : bu 5

b) SP - bu 5 : r.bo 5

c) Građen - borevnica stadij

SP - hr 4 : bu 2 : r.bo 2 : sm 2

d) Steljničnik s smreko

SP - sm 6 : z.bo 4

	a)	b)
BFI	?	BFI/pv

Gozdna združba kislega bukovega
gozda z belkasto bekico (Blechno-
Fagetum luzuletosum) naseljuje

južna, zmerno strma do strma pobočja podlipske doline, brez
ozira na vegetacijske pasove na izrazito kislem substratu.

Matično podlago tvorijo glinasti skriljavci in peščenjaki,
na katerih so se razvila srednje globoka opodzoljena rjava
silikatna tla.

Tudi v gozdovih primarne sestave je bukvi stalno primešan
hrast; njegova primes raste proporcionalno z intenziteto an-
tropogenega vpliva. Zeliščna vegetacija je borna po številu
drevesnih vrst, ki pa dosežajo ob presvetlitvah veliko pokrov-
nost: belkasta bekica (*Luzula nemorosa*), navadni črnilec
(*Melampyrum vulgatum*), vijugasta masnica (*Deschampsia flexu-
osa*), rebrenjača (*Blechnum spicant*), gozdna škržolica (*Hiera-
cium murorum*), borovnica (*Vaccinium myrtillus*) itd.

- a) Gradén - borovnica stadij je razvit na intenzivno steljar-
jenih površinah. V drevesnem sloju prevladuje hrast, v ze-
liščnem pa borovnica ter orlova praprot.
- b) Sekundarni borov gozd, delno bor, gradén, jesenska resa stadij
- razvit na intenzivno ter dolgotrajno, steljarjenih ter
reljefno poudarjenih površinah. V drevesnem sloju prevladuje
bor, v večji ali manjši primesi pa še hrast, kostanj. V
zeliščnem sloju prevladuje jesenska resa (*Calluna vulgaris*).

Dinamika gozdne združbe. Zaradi tople mezoklime (labilnejši
ekološki kompleks) potekajo degradacije pri intenzivnem izko-

rišljanju površin v kmetijske namene preko raznih stadijev (bukev - borovnica, graden - borovnica, graden - jesenska resa) zelo hitro do resav oziroma sekundarnih borovih gozdov.

Rastiščnogojitveni tip: Kisli bukov gozd obogaten z iglavci

b) SP - bu 5 : r.bo 5

c) Graden - borovnica stadij

SP - hr 4 : bu 2 : r.bo 2-4 : sm 2-0

e) Sekundarni borov gozd delno bor - graden - jes.resa stadij

SP - r.bo 8 : bu (hr) 2

DA

Gozdna združba jelke z Borerjevo
glistovnico (Dryopterido-Abietetum)

naseljuje vznožja hribov, jarke na silikatnem področju ter manjše doline in dna vrtač na krasu, na prehodu kolinskega v submontanski pas od 300-600 m n.m.

Matična podlaga: pokarbonatni ostanek, silikatna podlaga, ki nima izrazito kislega značaja ali pa kisli substrat, ki pa ima nek stranski karbonatni vpliv. Tla so srednje globoka do globoka ter slabo opodzoljena, sveža z labilno strukturo ter veliko plodnostjo.

V drevesnem sloju prevladuje jelka nad smreko. Gozdno združbo odlikuje obilna pokrovnost praproti: bukovčica (*Neph.phegopteris*), Borerjeva glistovnica (*Dryopteris paleacea*), gorska glist. (*Nephr.oreopteris*), bodičasta glist. (*Nephr.spinulosum*), rebrenjača (*Blechnum spicant*), širokolistna glist. (*Nephr.austriacum*) ter cela serija fagetalnih vrst.

Geneza gozdne združbe: Mezoklimatsko in edafsko pogojena gozdna združba, zato je njen ekološki kompleks bolj labilen. Regresivni razvoj poteka v smeri Querceto-Carpinetuma in dalje v grmišča z vrstami iz reda Prunetalia spinosae. Po golosekih se razbohotita robida in malina, ki povzročata dolgotrajne posečne stadije.

Rastiščnogojitveni tip: Predgoraki gozd jelke in smreke

SP - je 5 : sm 5

	a)	b)	c)	d)	Gozdna združba bukovega gozda s
HF	ž	žx	τ	HF/or	tevjem (Hacquetio-Fagetum) gradi

osnovni vegetacijski pas v predgorskem svetu na zmernih nagibih, v vseh ekspozicijah.

Na apnencih ali dolomitih so se razvila srednje globoka rjava karbonatna tla, stabilne strukture, z močno produkcijsko sposobnostjo.

V drevesnem sloju bukev popolnoma prevladuje; posamično sta ji primešana gorski javor in graden. Gozdno združbo odlikuje bogato razvit grmovni sloj: trn (*Crataegus mon. et oxy.*), tintovje (*Ligustrum vulgare*), svib (*Cornus sanguinea*), dobrovita (*Viburnum lantana*), gozdni šipek (*Rosa arvensis*).

Ostala rastlinska kombinacija: tevjje (*Hacquetia epipactis*), avinjska laknica (*Aposeris foetida*), kopitnik (*Asarum europaeum*), velecvetni teloh (*Helleborus macranthus*), trobentica (*Primula vulgaris*), sinjezeleni šaš (*Carex glauca*) itd.

a) Kisla oblika s kostanjem; v drevesnem sloju sta pomešana bukev in kostanj (antropogeno vnešen), v zeliščnem sloju pa srečujemo poleg elementov H.-F. še kisle rastl. vrste.

b) Steljniak s smreko; v drevesnem sloju redka smreka, v zeliščnem sloju orlova praprotnica (*Pteris aquilina*) popolnoma prevladuje.

c) Bukov gozd s tevjem in črnim gabrom (H.-F. *ostretyetosum*); v drevesnem sloju je bukvi primešan črni gaber - ekstremno topla rastišča v okviru gozdne združbe bukovega gozda s tevjem.

d) Stadij črnega gabra in kraškega jesena; v drevesnem sloju črni gaber ter kraški jesen popolnoma prevladujeta. Strmejša, toplejša rastišča *Macquetio-Pagetum-a*.

Geneza gozdne združbe: Osnovna gozdna združba submontanskega pasu; stabilne rastiščne prilike dobro prenašajo tudi močnejše posege. Sekundarna sukcesija poteka navadno direktno preko bukovega pomladka; na toplih rastiščih pa navadno preko gozda črnega gabra ter kraškega jesena. Mestoma (posebno pri primarnih sukcesijah iz travnika) so sodelležene grmovne vrste: leska, svib itd.

Rastiščnogojitveni tip: Predgorški bukov gozd obogaten z iglavci

b) SP - r.bo 6 : bu 4

c) SP - sm 6 : bu 4

d) Kisla oblika s kostanjem

SP - sm 8 : bu 2

e) Steljničnik s smreko

SP - sm 5 : z.bo 5 2

f) Bukov gozd s tevjem in črnim gabrom

SP - r.bo 5 : bu 4 : č.ga 1

g) Stadij črnega gabra in kraškega jesena

SP - r.bo 5 : č.ga 3 : bu 2

	a)
Hfeg	↓

Gozdna združba bukovega gozda s
tevjem in kolenčasto krvomočnico
(Hacquetio-Fagetum geranietosum)

tvori osnovni vegetacijski pas Notrenjske na zmernih nagibih, v vseh ekspozicijah.

Na apnencih in dolomitih so nastala srednje globoka rjava karbonatna tla, stabilna, dobro produktivna.

V drevesnem sloju bukev popolnoma prevladuje; posamično sta ji primešana gorski javor in graden. Gozdno združbo odlikuje obilno razvit grmovni sloj: trn (*Crataegus mon. et oxy.*), tin-tovje (*Ligustrum vulgare*), svib (*Cornus sanguinea*), dobrovita (*Viburnum lantana*), gozdni šipek (*Rosa arvensis*), *R. pendulina*. Ostala rastlinska kombinacija: kolenčasta krvomočnica (*Geranium nodosum*), pomladanska torilnica (*Omphalodes verna*), tevjje (*Hacquetia epipactis*), svinjska laknica (*Aposeris foetida*), kopitnik (*Asarum europaeum*), velecvetni teloh (*Helleborus macranthus*), trobentica (*Primula vulgaris*), sinjezeleni šaš (*Carex glauca*).

a) Obličje z dlakavim šašem (*H.-F. gen. caricosum pilosae*) na izpranih rjavih tleh.

Dinamika gozdne združbe. Sekundarna sukcesija poteka na bolj-ših rastiščih z nižjo nadmorsko višino preko drevesnih vrst *Quereo-Carpinetum*-a. Na toplejših legah ter slabših rastiščih pa preko gozda črnega gabra ter kraškega jesena. Aktivno vlogo pri zaraščanju kmetijskih površin igra leska. Zgradba rastlinske združbe je stabilna.

Rastiščnogojitveni tip: Predgorski bukov gozd obogaten z iglavci

a) SP - ma 5 : bu 5

a)

CF

CF/OF

Gozdna združba bukovega gozda z
belo naglavko (Cephalanthero-Fa-
getum) porašča strma, prisojna

pobočja ter grebene od 300-700 m n.m. (na našem področju)

Združba naseljuje plitve rendzine na dolomitu: suhe, močno
skeletne, s slabo kapaciteto tal za vodo.

Bukvi sta v drevesnem sloju v večji ali manjši meri (odvisno
od stopnje degradacije) primešana črni gaber in mokovec. V
ostali rastlinski kombinaciji srečujemo: bradavičasta trdo-
leska (Evonymus verrucosa), kozja češnja (Rhamnus cathartica),
nav.trn (Crataegus monogyna), beli šaš (Carex alba), medenika
(Melitis melisophyllum), bela naglavka (Cephalanthera alba),
rdeča naglavka (Cephalanthera rubra), solzice (Convallaria
majalis), breskvasta zvončnica (Campanula trachelium), pri-
možek (Buphtalnum salicifolium) itd.

a) Stadij črnega gabra in kraškega jesena - razvije se pred-
vsem po golosekih. V drevesnem sloju popolnoma prevladu-
jeta črni gaber in kraški jesen.

Dinamika gozdne združbe: Paraklimakena združba, edafsko pogo-
jena. Zaradi toplih leg bukev izgublja na konkurenčni moči
ter pri intenzivnejših presvetlitvah hitro prevladajo regre-
sivni termofilni elementi.

Rastiščnogojitveni tip: Bukov gozd južnih strmih leg z rde-
čim borom

a) SP - bo 5 : r.bo 5

b) Stadij črnega gabra in kraškega jesena

SP - r.bo 5 : č.ga 3 : bu 2

Ar

Gozdna združba bukve s kres-
ničevjem (Arunco-Fagetum) naseljuje

strma, enotna dolomitna pobočja hladnih ekspozicij.

Biološko podlago tvori dolomit, na katerem se se razvile
plitve, peščene rendzine, ki mestoma prehajajo v nerazvita
rjava tla.

V drevesnem sloju prevladuje bukev, posamič ji je primešan,
največkrat kot ostanek sekundarne sukcesije, črni gaber.

Ostala rastlinska kombinacija: planinski nagnoj (*Laburnum al-*
pinum), planinski šipek (*Rosa pendulina*), kresničevje (*Arun-*
cus silvestris), deveterolistna mlaja (*Dentaria ann.*), gol-
šec (*Mercurialis perennis*), velsvetni teloh (*Helleborus*
macranthus), zajčica (*Prenanthes purpurea*), krpata podlesnica
(*Polystichum lobatum*), črnoga (*Actaea spicata*), alpsko ko-
steličevje (*Lonicera alpigena*) itd.

Dinamika gozdne združbe. Edafsko pogojena paraklimakana
gozdna združba. Sekundarna sukcesija poteka na ekstremno pov-
darjenih rastiščih preko neke vrste stadija s pomladansko
reso (*Erica carnea*) in črnega bora.

Rastiščnogojitveni tip: Bukov gozd strmih hladnih leg na dolo-
mitu

P - bu 7 : č.ga (sm) 3

of

Gozdna združba črnega gabra in
kraškega jesena (*Ostrya-Fraxi-*
netum) porašča strma skalovita po-

bočja in grebene z izrazito toplimi legami.

Na dolomitu so plitve rendzine.

V drevesnem sloju prevladuje črni gaber nad kraškim jesenom. V rastlinsko kombinacijo vstopajo predvsem: ruj (*Cotinus coggygria*), šmarna hrušica (*Amelanchier ovalis*), skalna krhljika (*Rhamnus saxatilis*), kozja češnja (*Rhamnus cathartica*), dobrovita (*Viburnum lantana*), češmin (*Berberis vulgaris*), gorski ⁿⁱ nav. vrednik (*Teucrium chamaedrys et montana*), ramšela (*Polygala chamaebuxus*), jesenček (*Dictamnus albus*), ozkolistni jelenovec (*Laserpitium Liller*), krvomočnica (*Geranium sanguineum*) itd.

Dinamika gozdne združbe. Paraklimaksna združba, ki se je ohranila na ekstremno nepovoljnih rastiščih iz interglacialnih dob. Degradacija poteka prav do golih skal.

Zaradi izrazito varovalne vloge uvrščamo sestoje gozdne združbe v skupino varovalnih gozdov.

P6

Gozdna združba bazofilnega boro-
vaga gozda (*Pineto-Genistetum ja-*
nuensis) porašča grebene na ekstrem-

no strmih rastiščih.

Na dolomitih so se razvile suhe rendzine, s slabo kapaciteto tal za vodo; tla so površinsko prekinjena z dolomitnimi skalami in peskom.

Med drevesnimi vrstami prevladuje rdeči bor; kraški jesen, črni gaber ter smreka so primešani posamič. Rastlinska kombinacija: šmarna hrušica (*Amelanchier ovalis*), panešplja (*Cotoneaster tomentosa*), skalna krhljika (*Rhamnus saxatilis*), pomladanska resa (*Erica carnea*), triroba košeničica (*Genista januensis*), šenborec (*Cytisus purpureus*), jajčar (*Leontodon incanus*), gorski vrednik (*Teucrium montanum*), rjavordeča močvirnica (*Epipactis atropurpurea*).

Dinamika gozdne združbe. Pionirska paraklimakena združba, edafsko pogojena.

Gozdna združba porašča izrazito varovalna rastišča, zato jo uvrščamo v skupino varovalnih gozdov.

PV

Gozdna združba kislega borovega
gozda z borovničevjem (Pineto-Vaccinietum austroalpinum vaccinosum myrtilli) porašča blago nagnjena pobočja

ter zaoblene grebene.

Tla so plitva, siromašna, suha z več ali manj debelo plastjo surovega humusa; sistematsko - podzolirana rjava tla do podzolirani rankerji.

V drevesnem sloju je rdečemu boru primešana predvsem smreka; kostanj, graden ter bukev so grmovne zrasti. Zeliščna vegetacija kljub pičlemu številu rastlinskih vrst dosega veliko pokrovnost: borovnica (*Vaccinium myrtillus*), brusnica (*Vacc. vitis-idaea*), dlakava košeničica (*Genista pilosa*), resje (*Calluna vulgaris*), rebrenjača (*Blechnum spicant*), vijugasta masnica (*Deschampsia flexuosa*), sploščeni lisičjak (*Lycopodium selago*) ter mahovi: *Dicranella heteromalla*, *Leucobrium glaucum*, *Hypnum Schreberi* itd.

Dinamika gozdne združbe. Progresivni razvoj poteka v smeri kislega bukovega gozda. Sukcesija pa je zelo počasna ter je pod antropogenim vplivom popolnoma zavarta, oziroma se sproži regresija, ki pelje do resav.

Rastiščnogojitveni tip: Kisli borov gozd s smreko

SP - r.bo 3,5 : sm 3,5 : bu (hr) 3

BA

Gozdna združba jelke s viličastim mahom (Bazzanio-Abietetum) uspeva

v senčnih in vlažnih legah, na izrazito kislem substratu.

Na karbonskih skriljavcih in peščenjakih se se razvila rjava opodzoljena ekstremno kisl silikatna tla, labilne strukture.

V drevesnem sloju prevladuje jelka nad smreko. V ostali kombinaciji nastopajo: srh^kostebelna robida (*Rubus hirtus*), rebrenjača (*Blechnum spicant*), širokolistna glistovnica (*Dr. austriaca*), borovnica (*Vaccinium myrtillus*), vijugasta masnica (*Deschampsia flexuosa*), belkasta bekica (*Luzula nemorosa*), orlova praprotnica (*Pteridium aquilinum*), *Hypnum cupressiforme*, *Dicranum scoparium*, *Polytrichum attenuatum* itd.

Dinamika gozdne združbe. Paraklimakena gozdna združba, pogojena s specifičnimi mikroklimatsko - edafskimi okoliščinami. Degradacije vodijo proti kislemu borovemu gozdu. Kalitev pogosto ovira debela plast mahov ter surovega humusa.

Rastiščnogojitveni tip: Kisli jelov - smrekov gozd

SP - je 4 : sm 4 : r.bo 1 : li 1

EF

Gozdna združba bukovega gozda z deveterolistno mlajo (*Enneaphyllo-Fagetum*) zavzema hladne lege na spodnji meji montanskega pasu ter se po senčnih zaprtih dolinah spušča globoko v submontanski pas.

Na apnencih in dolomitih se mlada rjava tla z značilnim globokim humoznim slojem. Globina tal močno varira, skeletna so po celem horizontu, biološko zelo aktivna; mestoma močno izražena površinska kamenitost.

Na apnencih in dolomitih se mlada rjava tla z značilnim globokim humoznim slojem. Globina tal močno varira, skeletna so po celem horizontu, biološko zelo aktivna; mestoma močno izražena površinska kamenitost.

Bukvi so primešani plemeniti listavci: gorski javor ter gorski brest v skupinah. Rastlinska kombinacija: deveterolistna mlaja (*Dentaria enneaphyllos*), velecvetna mrtva kopriva (*Lamium orvala*), krpata podlesnica (*Polystichum lobatum*), pegasti kačnik (*Arum maculatum*), golšec (*Mercurialis perennis*), črnoga (*Actaea spicata*), bratična mlaja (*Dentaria bulbifera*), gozdni šaš (*Carex silvatica*), rumena m.kopriva (*Lamium luteum*), žanikelj (*Sanicula europaea*), dišeča perla (*Asperula odorata*).

Dinamika gozdne združbe. Klimaks združba spodnjega dela montanskega in zgornjega dela montanskega pasu. Za združbo je značilen zelo stabilen ekološki kompleks. Na bolj aceretalnih rastiščih poteka sekundarna sukcesija preko bukovega gozda z zelo močno primesjo plemenitih listavcev.

Rastiščnogojitveni tip: Bukov gozd s plemenitimi listavci

a) SP - bu 6 : pl.li 4

Glej tekstni del str. 136

b) SP - bu 5 : pl.li 3 : sm 2

AFd

Gozdna združba dinarskega gozda
bukve in jelke s peterolistno
mlajo (A.-F.din.dentarietosum)

porašča strmejša pobočja v hladnih legah z izrazito vlažnimi atmosferskimi prilikami, v višini od 500-900 m n.m.

Na karbonatih so se razvila rjava tla z značilno globokim humoznim horizontom: rahla, vlažna, skeletoidna, biološko zelo aktivna. Globina tal močno varira, mestoma je močno izražena površinska skalovitost.

Med drevesnimi vrstami prevladuje jelka nad bukvi, posamično in v skupinah sta primešana gorski javor in gorski brest. Rastlinska kombinacija: poleg osnovne kombinacije A.-F.din. so še: peterolistna mlaja (*Dentaria digitata*), velecvetna m.kopriva (*Lamium orvala*), krpata podlesnica (*Polystichum lobatum*), smrčljivčka (*Geranium Robertianum*), golšec (*Mercurialis perennis*), črnoga (*Actaea spicata*), pom. torilnica (*Omphalodes verna*), lepljiva kadulja (*Salvia glutinosa*) itd.

Dinamika gozdne združbe. Klimaks združba spodnjega dela gorskega pasu. Ekološki kompleks združbe je zelo stabilen ter se jelka uspešno kosa z bukvi.

Rastiščnogojitveni tip: Gorski gozd bukve in jelke s plemenitimi listavci /Glej stran tekstnega dela 111 /

SP - je 7 : gj 2 : bu 1

AFo

Gozdna združba bukve in jelke dinarskega gozda s pomladansko torilnico (A.-F.din.omphalodetosum)

je osnovna klimaks združba visokega krasa na blago nagnjenih pobožjih, platojih, dnuž vrtač in jarkov v montanskem pasu v vseh ekspozicijah.

Naseljuje globoka slabo izprana rjava karbonatna tla, sveža, z malo skeleta, zelo rodovitna in obstojna.

V drevesnem sloju prevladuje jelka nad bukvi. Poleg rastlinskih vrst osnovne kombinacije A.-F.din. so še prisotne: lovopolistni volčin (*Daphne laureola*), planinsko kosteličevje (*Lonicera alpigena*), nav.volčin (*Daphne mezereum*), pomladanska torilnica (*Omphalodes verna*), dišeča perla (*Asperula odorata*), prava glistovnica (*Nephrodium f.mae*), gozdni šaš (*Carex silvatica*), žanikelj (*Sanicula europaea*), beli repuh (*Petasites albus*), nav.podborka (*Athyrium f.femina*).

Dinamika gozdne združbe. Klimaks združba montanskega pasu dinarskega gozda. Primarna sukcesija iz travnika poteka preko leske. Pri pravilni prebiralni strukturi sta bukev in jelka konkurenčno enako močni. Z nepravilnim gospodarjenjem se pospešuje bukev, ki lahko popolnoma prevlada nad jelko ter se bo razvil gozd jelke in bukve primarne sestave šele v drugi ali tretji generaciji.

Rastiščnogojitveni tip: Gorski gozd bukve in jelke na globokih rjavih tleh

a) P - je 8 : bu 2

b) Gozd enomerne strukture brez pomladka

SP - je 6 : sm 2-3 : bu 2-1

AFm

Gozdna združba dinarskega gozda
bukve in jelke z golšcem (A.-F.din.
mercurialisetosum) je izrazito razvit

predvsem na južnih, strmejših pobočjih montanskega pasu v nadmorski višini od 700-1100 m.

Naseljuje močno skeletoidne rendzine, ki mestoma prehajajo v nerazvita rjava tla. Kamn^{je} pokriva tudi do 60% površine.

V drevesnem sloju prevladuje jelka nad bukvijo. V ostali rastlinski kombinaciji nastopajo poleg osnovne kombinacije A.-F.din. še: golšec (*Mercurialis perennis*), korček (*Cyclamen europaeum*), bradavičasta brdoleska (*Evonymus verrucosa*), nav. volčin (*Daphne mezereum*), kolesnik (*Euphorbia amygdaloides*), rumena m.kopriva (*Lamium luteum*), prava glistovnica (*Nephrodium f.mae*), *Hypnum moluscum* itd.

Dinamika gozdne združbe. Edafske pogojen paraklimaks. Zaradi strmih leg je degradacija pri nepravilnem gospodarjenju zelo intenzivna - ker se po golosečnjah odnašajo tla. Na ekstremno toplih rastiščih nižjih nadmorskih višin poteka sekundarna sukcesija preko elementov združbe črnega gabra in kraškega jesena.

Rastiščnogojitveni tip: Gozd bukve in jelke izrazitih ekspozicij in nagibov

P - je 8 : bu 2

Ostali posebni znaki:

- a leska
- ¶ graden
- ♀ beli gaber
- ♂ črni gaber
- ♂ rdeči bor
- † smreka
- ♂ lipa
- † jelka
- ♂ trepetljika
- † macesen
- † kostanj
- ↓ stožka (*Molinia arundinacea*)
- ↘ beli šaš (*Carex alba*)
- ↓ dlakavi šaš (*Carex pilosa*)
- ▩ smrekova monokultura
- △ izrazita kamenitost

travnik

progresija

regresija

mazaik združb